

Από το « Πρόγραμμα Καλλικράτης»
στο «Πρόγραμμα ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»

N.4555/2018 (Α´ 133)

Θεσμικό πλαίσιο Τοπικής Αυτοδιοίκησης

N.3463/2006

- «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων».
- Έχουν καταργηθεί τα άρθρα και οι διατάξεις του που ρυθμίζονται διαφορετικά στους παρακάτω νεότερους νόμους

N.3852/2010

- Νέα αρχιτεκτονική αποκεντρωμένης διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης
- Νέο σύστημα διακυβέρνησης
- Ανακατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των τριών επιπέδων -πρόσθετες αρμοδιότητες
- Νέο σύστημα Εποπτείας

N.4555/2018

- Νέο εκλογικό σύστημα (απλή αναλογική)
- Ενίσχυση θεσμών συμμετοχής στην ΤΑ, Κατηγοριοποίηση δήμων
- Νέα οργάνωση των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ)

Η αντιμετώπιση του χωροταξικού

Πριν το « Κλεισθένη Ι »: «ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 2017» - Επιτροπή του άρθρο 5 του ν. 4368/2016:

Η κατεύθυνση που δόθηκε από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών στην Επιτροπή του άρ. 5 του ν. 4368/2016 ήταν να μην τεθεί εκ νέου προς συζήτηση η χωροταξική διάρθρωση των Ο.Τ.Α.

Πριν την έναρξη οποιασδήποτε συζήτησης περί χωροταξικού, προτείνεται να αναληφθούν πρωτοβουλίες με στόχο :

- ▶ Την προώθηση της ενιαίας δημοτικής και περιφερειακής συνείδησης σε κάθε περιοχή, ώστε οι πολίτες να αισθάνονται μέλη της νέας κατά περίπτωση, ενιαίας πλέον, αυτοδιοικητικής οντότητας (Δήμου/Περιφέρειας).
- ▶ Την άρση ενδοδημοτικών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων που παρατηρούνται σε κάποιες περιπτώσεις μεταξύ «προνομιούχων» και «μειονεκτικών» περιοχών εντός του ίδιου Δήμου ή Περιφέρειας.
- ▶ Την ενίσχυση και την αναβάθμιση του ουσιαστικού ρόλου των θεσμών ενδοδημοτικής και ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης, ώστε η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ακόμα και υπό τη σημερινή ευρεία γεωγραφική και πληθυσμιακή συγκρότησή της, να βρίσκεται κοντά στον πολίτη.
- ▶ Την ενίσχυση των Δήμων και των Περιφερειών - και κυρίως εκείνων που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερα προβλήματα αποτελεσματικής λειτουργίας -με πόρους και προσωπικό.

N. 4555/2018, «Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι»

Διακριτά μοντέλα δήμων

Κατηγοριοποίηση δήμων

▶ Άρθρο 101, παρ. 4 Συντ.:

- ▶ “Ο κοινός νομοθέτης και η Διοίκηση, όταν δρουν κανονιστικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους”.

- “Καλλικράτης”: κατά τη συγκρότηση των δήμων και την κατανομή των αρμοδιοτήτων λήφθηκε υπόψη η νησιωτικότητα, η ορεινότητα και ρυθμίζονται ζητήματα μητροπολιτικής διακυβέρνησης στην Περιφέρεια Αττικής και στην ΠΕ Θεσσαλονίκης.
- «**Νησιωτικότητα**»: απονομή στους νησιωτικούς δήμους πρόσθετων αρμοδιοτήτων σε σχέση με τις βασικές αρμοδιότητες με τις οποίες είναι επιφορτισμένος κάθε ΟΤΑ.

Κατηγοριοποίηση δήμων (άρ. 2 ν.4555/18)

► Δημιουργούνται με τον «Κλεισθένη Ι» έξι (6) κατηγορίες δήμων.

Κριτήρια:

- πληθυσμός,
- ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά,
- βασικά χαρακτηριστικά οικονομικής δραστηριότητας,
- βαθμός αστικοποίησης,
- ένταξη ή μη σε ευρύτερα πολεοδομικά συγκροτήματα μητροπολιτικού χαρακτήρα,
- θέση στη διοικητική διαίρεση της χώρας.

Κατηγοριοποίηση δήμων

1. Αστικοί Δήμοι **μητροπολιτικών** κέντρων (Αθήνας – Πειραιώς, Θεσσαλονίκης)
2. Μεγάλοι **ηπειρωτικοί** δήμοι & δήμοι πρωτεύουσες νομών
(Όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, και οι δήμοι της Κρήτης και Εύβοιας με πληθυσμό πάνω από 25.000 κατοίκους)
3. Μεσαίοι ηπειρωτικοί Δήμοι
(Όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, και οι δήμοι της Κρήτης και Εύβοιας με πληθυσμό από 10.000- 25.000 κατοίκους)
4. Μικροί ηπειρωτικοί και μικροί ορεινοί Δήμοι
(Όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι και οι δήμοι της Κρήτης με πληθυσμό κάτω από 10.000 κατοίκους)
5. Μεγάλοι και μεσαίοι **νησιωτικοί** Δήμοι
(πάνω από 3.500 κατοίκους)
6. Μικροί νησιωτικοί Δήμοι (έως 3.500 κατοίκους)

Κατηγοριοποίηση δήμων

Η κατηγοριοποίηση των δήμων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για :

- Τον καθορισμό **αρμοδιοτήτων**
- Την κατάρτιση των Οργανισμών εσωτερικής τους υπηρεσίας (**ΟΕΥ**)
- Την κατανομή και αξιοποίηση πάσης φύσεως προγραμμάτων **χρηματοδότησης** των δήμων από τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.
- Την κατανομή Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (**ΚΑΠ**)

Άρθρο 4

Συγκρότηση δήμων

- ▶ Αντικατάσταση του άρ. 2 του ν.3852/2010
- ▶ «1. Η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου που συνιστάται με τον παρόντα νόμο αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενομένων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες αποτελούν τις δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του δήμου ή της κοινότητας.
- ▶ 2. Τα τοπικά διαμερίσματα που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), μετονομάζονται **σε κοινότητες**, ανεξαρτήτως του πληθυσμού τους. Κοινότητες αποτελούν και οι δήμοι ή οι κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1995 (Α' 231) ή συνενώνονται με τον παρόντα νόμο και δεν αποτελούνται από τοπικά διαμερίσματα.
- ▶ 3. **Κοινότητα συγκροτούν τα τοπικά διαμερίσματα νησιών που έχουν πληθυσμό άνω των χιλίων (1.000) κατοίκων.** Επίσης, **συγκροτούν κοινότητα**, ανεξαρτήτως πληθυσμού, πρώην κοινότητες ή τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 1.
- ▶ 4. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων μετονομάζονται **σε κοινότητες.**».

Ενδοδημοτική αποκέντρωση -όργανα διοίκησης κοινοτήτων άνω των τριακοσίων κατοίκων

Όργανα των κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων, με βάση τα στοιχεία μόνιμου πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, είναι:

α) Το συμβούλιο της Κοινότητας και

β) Ο πρόεδρος του συμβουλίου της Κοινότητας.

Τα μέλη του συμβουλίου της κοινότητας εξαρτώνται από τον πληθυσμό της και ειδικότερα:

Πληθυσμός Κοινότητας	Μέλη Συμβουλίου
301-2000	5
2001-10.000	7
10.001-50.000	11
50.001--	15

Όργανο διοίκησης κοινοτήτων μέχρι
τριακοσίους κατοίκους

- ▶ Όργανο των κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό έως τριακοσίους (300) κατοίκους αποτελεί ο πρόεδρος της κοινότητας.

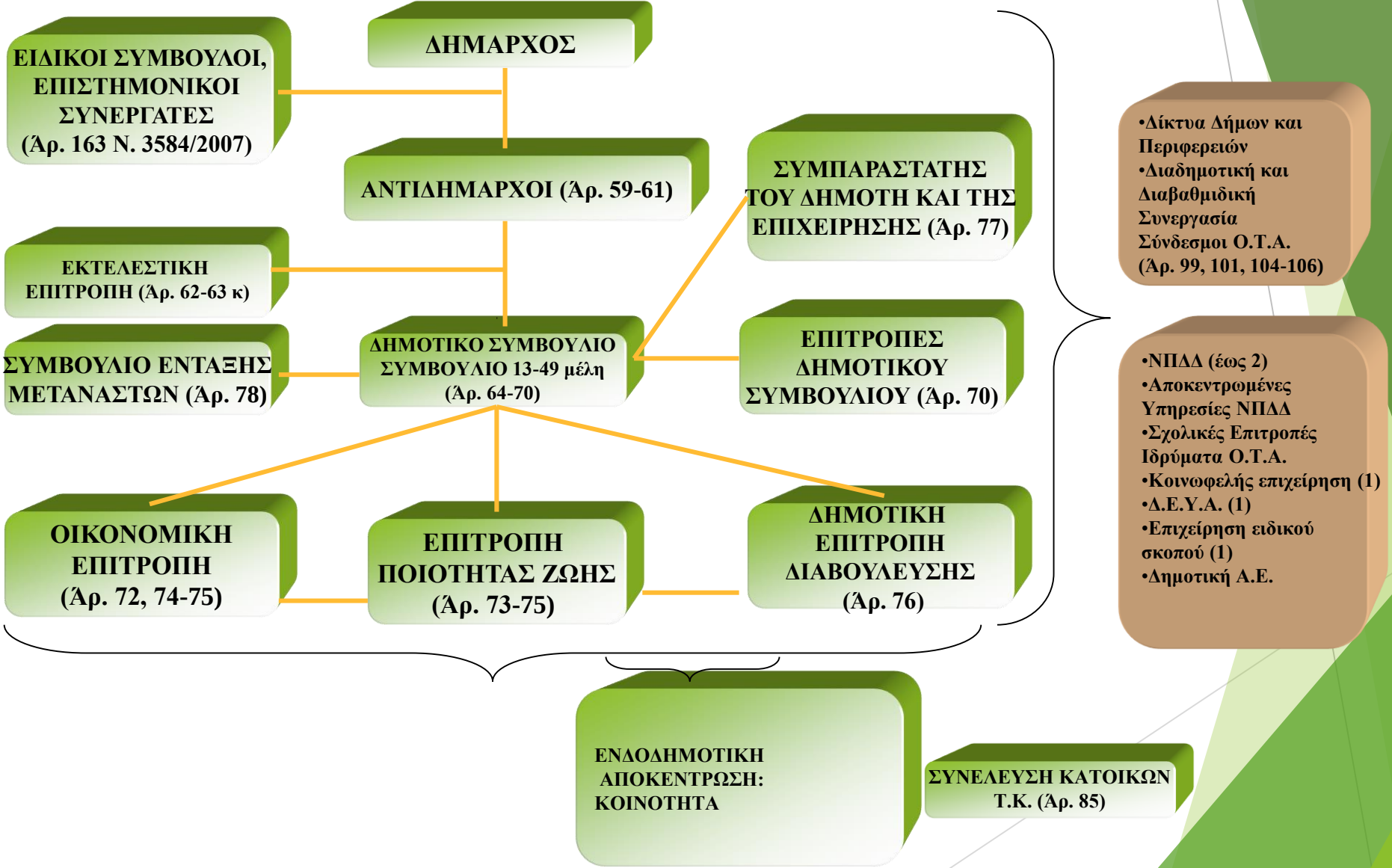
Εκλογές κοινοτήτων άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων

- ▶ Η εκλογή των συμβούλων των κοινοτήτων με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων(300) κατοίκων γίνεται με χωριστή κάλπη και κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.
- ▶ Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει τον υποψήφιο πρόεδρο του συμβουλίου κοινότητας, ως επικεφαλής του συνδυασμού και τους υποψήφιους συμβούλους της κοινότητας.
- ▶ Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς ή να θέτει υποψηφιότητα σε περισσότερες της μίας κοινότητες ή για περισσότερα του ενός αυτοδιοικητικά αξιώματα.

Σύστημα Διοίκησης των Δήμων

18/9/2018

ΑΡΧΕΣ, ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΝΠ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α' ΒΑΘΜΟΥ
Ν.3852/2010

Έννοια συνδυασμού και δημοτικής παράταξης

Σε αντιστοιχία με όσα γίνονταν δεκτά και υπό το προϊσχύσαν δίκαιο, επί τη βάσει των διατάξεων των άρθρων 34 και 94 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (κυρωτ. Ν.3463/2006), η εκλογή δημάρχου και δημοτικών συμβούλων λαμβάνει χώρα αποκλειστικά κατά συνδυασμούς, με τρόπο ώστε το εκλογικό σώμα να δύναται να επιλέξει τους αντιπροσώπους του στη διοίκηση του δήμου με βάση το πρόγραμμα, το πρόσωπο του επικεφαλής, αλλά και το σύνολο των προσώπων που απαρτίζουν το συνδυασμό και τη δυνατότητα της μεταξύ τους συνεργασίας.

Οι δημοτικές παρατάξεις απαρτίζονται από τα μέλη των συνδυασμών που έλαβαν μέρος στις εκλογές και αναδείχθηκαν δημοτικοί σύμβουλοι, ενώ αποκτούν υπόσταση κατά την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών³. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 66 παρ. 3 του ν. 3852/20104, επικεφαλής της παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος, ενώ στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ανεξαρτητοποίησης, διαγραφής ή εν γένει αδυναμίας του, ο σύμβουλος που εκλέγεται ως επικεφαλής από την απλή πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που αποτελούν την παράταξη. (Εγκ. 91/2019 ,ΥΠΕΣ)

Παρατάξεις (εγκ.91/2019)

- ▶ «Σύμφωνα με όσα έχουν γίνει νομολογιακά δεκτά, οι δημοτικές παρατάξεις αποτελούν ιδιόμορφα (*suí generis*) ιδιωτικά σχήματα που αποσκοπούν στην επίτευξη συντονισμένης δράσης των δημοτικών συμβούλων, ενώ δύνανται να αποτελέσουν φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για θέματα που ανακύπτουν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του δημοτικού συμβουλίου.
- ▶ Άμεση συνέπεια του ιδιωτικού χαρακτήρα των συνδυασμών και των δημοτικών παρατάξεων αποτελεί το γεγονός ότι υλικές ή νομικές ενέργειες των ανωτέρω δε δύνανται, σε καμία περίπτωση, να λάβουν χαρακτήρα διοικητικών πράξεων, διότι με αυτές λαμβάνονται πολιτικού χαρακτήρα αποφάσεις. Ειδικότερα, έχει κριθεί ότι η διαγραφή ή η ανεξαρτητοποίηση μέλους δημοτικής παράταξης αποτελεί εσωτερικό της ζήτημα, ζήτημα δηλαδή που αφορά στη σχέση της παράταξης με τα μέλη της, ενώ αποφάσεις που έχουν ληφθεί από την παράταξη δεν θεωρούνται διοικητικές πράξεις και δεν δύνανται να ελεγχθούν ως τέτοιες είτε από το δημοτικό συμβούλιο είτε από την οικεία Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ (Αποκεντρωμένη Διοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 238 του ν. 3852/20108).
- ▶ Οι ανωτέρω πράξεις εκφεύγουν του ακυρωτικού ελέγχου του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς η διαγραφή μέλους δημοτικής παράταξης αποτελεί ένα αντικειμενικό δεδομένο, βάσει του οποίου επέρχονται αυτόθροες συνέπειες στην απώλεια των αξιωμάτων που το εν λόγω μέλος κατέχει, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 3852/20109».

Ανεξαρτητοποίηση δημοτικού συμβούλου ή διαγραφή του από την παράταξη

- ▶ Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66 παρ. 6, 66 παρ. 8 και 74 παρ. 12 του ν. 3852/201015, τα μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής που ανεξαρτητοποιούνται ή διαγράφονται από την παράταξή τους, απολύουν αυτοδικαίως και τα αντίστοιχα αξιώματά τους, παραμένοντας, ωστόσο, απλοί - ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι.
- ▶ **Εξαίρεση στον ανωτέρω κανόνα αποτελούν οι αντιδήμαρχοι.**
- ▶ εδ. τελ. της παρ. 6 του άρθρου 66 του ν. 3852/201016: «ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος μπορεί να ορισθεί ή να παραμείνει αντιδήμαρχος».

Ανεξάρτητοι ή διαγραφέντες Δ.Σ.

- ▶ Ο ν. 3852/2010 δεν παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας δημοτικής παράταξης από συμβούλους που ανεξαρτητοποιήθηκαν ή διαγράφηκαν από τις δημοτικές παρατάξεις με τις οποίες έχουν εκλεγεί.
- ▶ Ομοίως, αποκλείεται η δυνατότητα προσχώρησης διαγραφέντα ή ανεξαρτητοποιηθέντα δημοτικού συμβούλου σε άλλη παράταξη από αυτήν με την οποία έχει εκλεγεί.
- ▶ Παρέχεται μόνο η δυνατότητα επανένταξης ανεξάρτητου δημοτικού συμβούλου στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα ($2/3$) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, στην περίπτωση ανεξαρτητοποίησης δημοτικού συμβούλου, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.

Δικαιώματα ανεξάρτητου και διαγραφέντος δημοτικού συμβούλου:

- ▶ α. Παρευρίσκεται και ψηφίζει στις συζητήσεις της ολομέλειας του δημοτικού συμβουλίου, καθώς δεν απολύει τη θέση του εντός αυτής.
- ▶ β. Δύναται να αιτείται μαζί με άλλους δημοτικούς συμβούλους τη σύγκληση δημοτικού συμβουλίου, βάσει της διάταξης του άρθρου 67 παρ. 2 εδ. α' του ν. 3852/201022. Η εν λόγω διάταξη θεσπίζει ρητά την υποχρέωση του πρόεδρου του δημοτικού συμβουλίου να καλεί τα μέλη του σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου.
- ▶ γ. Δύναται να ζητά από τον δήμαρχο, την οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, βάσει του άρθρου 69 παρ. 3 του ν. 3852/2010.
- ▶ δ. Δικαιούται να εγγραφεί ως ομιλητής και να τοποθετηθεί επί συγκεκριμένου θέματος της ημερήσιας διάταξης, εντός των συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου.
- ▶ ε. Δύναται να ορισθεί αντιδήμαρχος ή να παραμείνει στη θέση αυτή, μετά την ανεξαρτητοποίηση ή διαγραφή του, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 59 του ν. 3852/2010.

Το δημοτικό συμβούλιο

- ▶ Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του.
- ▶ Το δημοτικό συμβούλιο εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν τη γνώμη του.
- ▶ Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.
- ▶ Καταρτίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του τον κανονισμό λειτουργίας του, με βάση τον πρότυπο κανονισμό του άρθρου 67 του παρόντος. Αν δεν έχει θεσπισθεί κανονισμός λειτουργίας από το δημοτικό συμβούλιο, τότε ισχύει ο εν λόγω πρότυπος κανονισμός.
- ▶ Ένα (1) μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει μόνο για θέματα που αναφέρονται σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης, καθώς και για θέματα που αφορούν στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων.
- ▶ Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στην οικονομική επιτροπή και στην επιτροπή ποιότητας ζωής αρμοδιότητές του σχετικές με το αντικείμενό τους.»

Βλ. αρ. 67 σύγκληση δημοτικού συμβουλίου

Οι δημοτικοί σύμβουλοι (άρ. 68)

- ▶ 1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και των επιτροπών του, στις οποίες έχουν εκλεγεί, καθώς και να εκτελούν με επιμέλεια τα καθήκοντά τους και κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
- ▶ 2. Ο δημοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.
- ▶ 3. Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος, που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.
- ▶ 4. Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.
- ▶ 5. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου υποχρεούται να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου σε τρεις συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Αρ.66 Ν.3852/10 παρ. 7 όπως τροποποιήθηκε με το ν.4623/19

- ▶ «...7. Δύο ή περισσότερες δημοτικές παρατάξεις μπορούν να συμπράττουν, εφόσον **μια από αυτές είναι η παράταξη με την οποία έχει εκλεγεί ο δήμαρχος.** Από την κατάθεση του πρακτικού, οι συμπράττουσες παρατάξεις λογίζονται ενιαία παράταξη, η οποία υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμπραττουσών παρατάξεων και λογίζεται ως η παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος, για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων....
- ▶ Σε περίπτωση αναπλήρωσης δημοτικού συμβούλου, ο οποίος ανήκει σε παράταξη η οποία συνέπραξε, τη θέση του καταλαμβάνει κατά τη διαδικασία του άρθρου 55 του ν. 3852/2010, ο επόμενος κατά σειρά αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος του ιδίου συνδυασμού της ίδιας εκλογικής περιφέρειας, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο πρωτοδικείο, ο οποίος και καθίσταται αυτοδικαίως μέλος της νέας παράταξης».

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Αρ.66 ν.3852/10 όπως ισχύει (ν.4623/2019)

- ▶ «Η σύμπραξη έχει ως σκοπό την εκ του Συντάγματος απρόσκοπτη διοίκηση του δήμου και την ακώλυτη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
- ▶ Η σύμπραξη καταρτίζεται τυπικά - διά πρακτικού, το οποίο συνυπογράφεται τουλάχιστον από την απόλυτη πλειοψηφία των μελών κάθε μίας από τις συμπράττουσες παρατάξεις, ενώ υποβάλλεται προς επικύρωση οποτεδήποτε εντός της δημοτικής περιόδου στον πρόεδρο του οικείου δημοτικού συμβουλίου, με μέριμνα του δημάρχου.». Εγκ. 91/2019 από την αιτιολογική του ν.4623/2019.

Συμπράξεις παρατάξεων

- ▶ Από την επικύρωση του πρακτικού, για να καταστεί ευχερής η συγκρότηση των συλλογικών οργάνων, οι παρατάξεις που συμπράττουν λογίζονται **ανεκκλήτως για το υπόλοιπο της δημοτικής περιόδου ως ενιαία παράταξη και ως η παράταξη με την οποία εξελέγη ο δήμαρχος.**
- ▶ Τυχόν αθέτηση των προγραμματικών δηλώσεων της ενιαίας παράταξης ή τυχόν ειδικότερων όρων, στη βάση των οποίων θεμελιώθηκε η σύμπραξη, **δεν δύναται να επιτρέψει ανάκληση, ακύρωση ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο παύση της ισχύος του σχετικού πρακτικού, καθώς η σύμπραξη ορίζεται ρητά ως ανέκκλητη.**

«Κλεισθένης Ι»

Αντιδήμαρχοι

- **Συνεργασία** διαφορετικών δημοτικών παρατάξεων.
- Επιλογή **αντιδημάρχων** και **από άλλες παρατάξεις.**
- **Απαιτείται** έγκριση της πλειοψηφίας των συμβούλων της παράταξης προκειμένου να αποφευχθούν προσωπικές συναλλαγές.
- Αναμόρφωση του αριθμού των αντιδημάρχων.

Λήψη αποφάσεων στον Κλεισθένη Ι

Δημοτικό συμβούλιο - οικονομική επιτροπή & ποιότητας ζωής -
συμβούλια κοινοτήτων: αλλαγή στον τρόπο λήψης
αποφάσεων, σε ότι αφορά την **άρνηση ψήφου** ή **τη λευκή
ψήφο**:

- ✓ **Μη συνυπολογισμός** στο σχηματισμό πλειοψηφίας,
- ✓ Μη προσμέτρηση **ούτε στις θετικές ούτε στις αρνητικές
ψήφους**

Λήψη αποφάσεων μετά την τροποποίηση του Κλεισθένη

- ▶ «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ»: «Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα, η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά τη ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.»

Τροποποίηση του ν.4555/18 (Κλεισθένης Ι)

- ▶ Αρ. 177 ν. 4635/19: «.....Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα, η απαιτούμενη πλειοψηφία υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά τη ψηφοφορία.»

Εκλογή προεδρείου δημ. συμβουλίου

- **Ο πρόεδρος** εκλέγεται από την **παράταξη του δημάρχου**, είτε αναδείχθηκε πρώτη είτε δεύτερη σε εκλογική δύναμη
- **Ο αντιπρόεδρος** προέρχεται από την παράταξη που αναδείχθηκε, αντίστοιχα, δεύτερη ή πρώτη σε εκλογική δύναμη, **αλλά δεν ανέδειξε τον δήμαρχο**
- **Ο γραμματέας** προέρχεται από την **τρίτη σε εκλογική δύναμη** παράταξη.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Οικονομική Επιτροπή -Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

- ▶ Η Οικονομική Επιτροπή συνιστάται και λειτουργεί **σε όλους τους Δήμους** και αποτελεί όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του Δήμου, με αποφασιστικές, γνωμοδοτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες.
- ▶ Η **Επιτροπή Ποιότητας Ζωής** συνιστάται και λειτουργεί **σε Δήμους άνω των 10.000 μόνιμων κατοίκων** και αποτελεί αποφασιστικό και γνωμοδοτικό όργανο άσκησης αρμοδιοτήτων του Δήμου, σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος.
- ▶ **Για την τρέχουσα δημοτική περίοδο:** Τα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής εκλέγονται κατά το πρώτο έτος της δημοτικής περιόδου, την Κυριακή 1 Σεπτεμβρίου 2019 ή την Κυριακή 8 Σεπτεμβρίου 2019 και κατά το τρίτο έτος της δημοτικής περιόδου, την Κυριακή 7 Νοεμβρίου 2021.

Συγκρότηση Οικονομικής Επιτροπής και Επιτροπής Ποιότητας Ζωής-Κλεισθένης Ι

- Καταργείται η πρόβλεψη για συγκεκριμένη αναλογία πλειοψηφίας – μειοψηφίας.
- Προβλέπεται η συμμετοχή **δύο αντιδημάρχων** ως **επιπλέον** μέλη.
- *Τα υπόλοιπα μέλη εκλέγονται κατά τρόπο αναλογικό, σύμφωνα με τη δύναμη των δημοτικών παρατάξεων, χωρίς να υφίσταται η διάκριση μεταξύ μελών “πλειοψηφίας - μειοψηφίας”. –(προσοχή έχει αντικατασταθεί ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 90/2019) .*

Αντικατάσταση του άρθρου 74 του ν. 3852/2010, από το άρθρο 2, παρ. 1 του ν. 4623/2019 (Α' 134)

- ▶ «Στο πλαίσιο ενίσχυσης της «κυβερνησιμότητας», αλλά και της χάραξης και υλοποίησης της πολιτικής για την οποία εξελέγη ο Δήμαρχος, ορίζεται ότι η πλειοψηφία των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής προέρχεται από το συνδυασμό με τον οποίο εξελέγη ο Δήμαρχος και εισάγεται νέα αναλογική διαδικασία εκλογής των μελών. Εκτιμάται δε, ότι η νέα διαδικασία εκλογής είναι η πλέον ευέλικτη και αποτυπώνει στον βέλτιστο βαθμό τη λαϊκή ετυμηγορία.
- ▶ Ειδικά για τον α' βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης καταργείται το ασυμβίβαστο της θέσης του Προέδρου του δημοτικού συμβουλίου με την ιδιότητα του μέλος στις επιτροπές αυτές.» (Εγκ. 90/2019 ΥΠΕΣ)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ & ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

Αριθμός μελών Δημοτικού Συμβουλίου	Πρόεδρος (Δήμαρχος ή Αντιδήμαρχος)	Αριθμός οριζόμενων μελών (Αντιδήμαρχοι) από Δήμαρχο	Αριθμός εκλεγόμενων μελών από Δημοτικό Συμβούλιο	Συνολικός αριθμός μελών επιτροπής
έως και 27	1	2	4 (3+ <u>1 υποχρεωτικά από παράταξη Δημάρχου</u>)	7
έως και 45	1	2	6 (4+ <u>2 υποχρεωτικά από παράταξη Δημάρχου</u>)	9
45 άνω	1	2	8 (5+ <u>3 υποχρεωτικά από παράταξη Δημάρχου</u>)	11

Αντιδήμαρχοι (Εγκ. 82/2019 ΥΠΕΣ):

- ▶ «Ο δήμαρχος, ως μονομελές όργανο διοίκησης του δήμου, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπει ο ν.3852/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι οποίες άπτονται πολλών και διάφορων θεμάτων διοίκησης των τοπικών υποθέσεων.
- ▶ Για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, ωστόσο, δύναται να επικουρείται από αντιδημάρχους.
- ▶ Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης όρων δημοκρατικότερης συγκρότησης και λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, και προκειμένου να επιτευχθεί η συνεργασία περισσότερων της μίας παρατάξεων σε διοικητικό επίπεδο, προβλέπεται ότι ως αντιδήμαρχοι μπορούν πλέον να οριστούν δημοτικοί **σύμβουλοι από όλες τις δημοτικές παρατάξεις.**
- ▶ Τίθενται, επομένως, οι βάσεις για την αποτελεσματικότερη διοίκηση των δήμων και της διάχυσης υπεύθυνων ρόλων και σε συμβούλους προερχόμενους από άλλες παρατάξεις.».

Αντιδήμαρχοι

- ▶ Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι που ασκούν τις αρμοδιότητες που τους μεταβιβάζει ο Δήμαρχος καθ' ύλην και κατά τόπο, έτσι ώστε να διασφαλίζεται τόσο η μέριμνα για τα ιδιαίτερα τοπικά ζητήματα, όσο και στενή παρακολούθηση της λειτουργίας των υπηρεσιών του δήμου.
- ▶ Αντιδήμαρχος δεν μπορεί να οριστεί σύμβουλος που ανήκει σε διαφορετική δημοτική παράταξη από αυτή του δημάρχου, εάν ο ορισμός δεν εγκριθεί από την πλειοψηφία των συμβούλων της παράταξης στην οποία ανήκει ο σύμβουλος αυτός.

Αρμοδιότητες Αντιδημάρχων

- ▶ Ο δήμαρχος μπορεί να μεταβιβάσει **οποιαδήποτε** αρμοδιότητά του στους αντιδημάρχους, εκτός από την αρμοδιότητα που έχει ως πειθαρχικός προϊστάμενος των υπαλλήλων του δήμου, η οποία είναι αμεταβίβαστη.
- ▶ Οι καθ' ύλην αρμοδιότητες θα πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς και με σαφήνεια στην απόφαση του δημάρχου περί ορισμού αντιδημάρχων, προς αποφυγή σύγχυσης ως προς το εύρος αυτών. (Γν.ΝΣΚ 669/2002)
- ▶ Στους αντιδημάρχους, εκτός των καθ' ύλην αρμοδιοτήτων, ο δήμαρχος μπορεί να μεταβιβάζει **κατά τόπο αρμοδιότητες**, οι οποίες ασκούνται στα όρια μίας ή περισσότερων δημοτικών ενότητων.

Κατά τόπο αρμοδιότητες των αντιδημάρχων

Ο δήμαρχος μπορεί να τους μεταβιβάσει :

- ▶ α. Την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα.
- ▶ β. Την παρακολούθηση της εξέλιξης των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα.
- ▶ γ. Τη μέριμνα για τη διατήρηση του εξοπλισμού, που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα, σε κατάσταση καλής λειτουργίας.
- ▶ δ. Την υπογραφή, με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεων, πιστοποιητικών και λοιπών διοικητικών εγγράφων, που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας

Αντιδήμαρχος νησιωτικής Κοινότητας

- ▶ Στην κοινότητα που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού ο δήμαρχος **ορίζει αντιδήμαρχο σύμβουλο της πλειοψηφίας, ο οποίος έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική κοινότητα**, και σε περίπτωση που δεν υπάρχει, στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια, (εφόσον συναινεί η παράταξή του, στην περίπτωση που η πλειοψηφούσα παράταξη δεν είναι η παράταξη του δημάρχου).
- ▶ *Αρ. 5 παρ. στ Ν.4623/2019 που τροποποιεί το άρ.207 του ν.3852/10*

Αντιδήμαρχος νησιωτικής Κοινότητας

Αρμοδιότητες:

- ▶ α) για την υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης που αναφέρονται στη νησιωτική δημοτική κοινότητα,
- ▶ β) για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και τουριστικής προβολής της δημοτικής κοινότητας,
- ▶ γ) για την παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών, της εκτέλεσης έργων και προμηθειών που αναφέρονται στη δημοτική κοινότητα.
- ▶ δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφασή του ο δήμαρχος.

Καλείται υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, **αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη.**

Ο πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εγγράφει υποχρεωτικά στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συμβουλίου τα θέματα που προτείνει ο αντιδήμαρχος.

Ο αντιδήμαρχος λαμβάνει μέρος στη συνεδρίαση με δικαίωμα λόγου.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΗΜΩΝ

- ▶ Α. Δημοτική Επιτροπή Ισότητας (σε κάθε δήμο)
- ▶ Β. Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης
(υποχρεωτικά σε δήμους από 5000 κατ.)
- ▶ Γ. Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων (σε κάθε δήμο)
- ▶ Δ. Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου (άρθρο 70 του ν. 3852/2010)

Α. Δημοτική Επιτροπή Ισότητας (άρθρο 6 του ν.4604/2019)

- ▶ α) σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο,
- ▶ β) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής,
- ▶ γ) συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες, κατά περίπτωση, υπηρεσιακές μονάδες του δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο και
- ▶ δ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

B. Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Με το Άρθρο 76 του ν.3852/2010, όπως ισχύει, προβλέπεται ο θεσμός της **Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης ως συμβουλευτικό όργανο του δήμου.**

- ▶ Σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους, η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης συγκροτείται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με απλή πλειοψηφία των μελών του και εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών.
- ▶ Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης μπορεί να συγκροτηθεί και σε μικρότερους δήμους, εφόσον αυτό αποφασιστεί από το δημοτικό συμβούλιο.

Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως:

- ▶ α) των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων,
- ▶ β) των επιστημονικών συλλόγων και φορέων,
- ▶ γ) των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών,
- ▶ δ) των εργαζομένων στο δήμο και τα νομικά του πρόσωπα,
- ▶ ε) των ενώσεων και συλλόγων γονέων,
- ▶ στ) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων,
- ▶ ζ) των εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών,
- ▶ η) άλλων οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών,
- ▶ θ) των τοπικών συμβουλίων νέων και
- ▶ ι) δημότες.

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

- ▶ Ο συνολικός αριθμός των μελών της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης, πλην της περίπτωσης των δημοτών και συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, μπορεί να είναι από είκοσι πέντε (25) έως πενήντα (50) μέλη.
- ▶ Πρόεδρος: **ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου.**

Στις συνεδριάσεις της επιτροπής καλούνται υποχρεωτικά και συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου:

- ▶ ο δήμαρχος,
- ▶ οι αντιδήμαρχοι,
- ▶ οι πρόεδροι των νομικών προσώπων του δήμου,
- ▶ οι πρόεδροι των συμβουλίων των κοινοτήτων του δήμου,
- ▶ οι πρόεδροι των κοινοτήτων του δήμου έως τριακοσίων (300) κατοίκων,
- ▶ εκπρόσωποι των τοπικών οργανώσεων των πολιτικών κομμάτων
- ▶ οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο δημοτικό συμβούλιο.
- ▶ κατά περίπτωση, μπορεί να καλούνται και εκπρόσωποι αρμόδιων κρατικών αρχών

Αρμοδιότητες δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης

α) Γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του δήμου, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου.

β) Γνωμοδοτεί για θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το δημοτικό συμβούλιο ή τον δήμαρχο.

γ) Εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του δήμου και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

δ) Μπορεί να διατυπώνει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κ.Δ.Κ..

Η διατύπωση γνώμης από τη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου και παρουσιάζονται από τον πρόεδρο της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.

ε) Μπορεί να εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τη διεξαγωγή δημοτικού δημοψηφίσματος.

στ) Διατυπώνει **απλή γνώμη** επί του προσχεδίου του προϋπολογισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 77 του ν. 4172/2013 (Α' 167).

Γ. Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων

► Άρθρο 78 του ν.3852/2010

Τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων έχουν τις κατωτέρω αρμοδιότητες:

- α) την καταγραφή και διερεύνηση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια του οικείου δήμου, ως προς την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία, την επαφή τους με δημόσιες αρχές ή τη δημοτική αρχή,
- β) την υποβολή εισηγήσεων προς το δημοτικό συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και προσφύγων και, εν γένει, την επίλυση των προβλημάτων που αυτοί αντιμετωπίζουν, ιδίως μέσω της οργάνωσης συμβουλευτικών υπηρεσιών από τις δημοτικές υπηρεσίες και
- γ) την διοργάνωση, σε συνεργασία με τον οικείο δήμο, εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού.

Δ. Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου (άρθρο 70 του ν. 3852/2010)

Προβλέπεται η δυνατότητα του δημοτικού συμβουλίου να συγκροτεί, κατόπιν εισήγησης του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου, επιτροπές για την επεξεργασία και την εισήγηση ενώπιόν του θεμάτων της αρμοδιότητάς του, οι οποίες αποτελούνται από:

- ▶ δημοτικούς συμβούλους όλων των παρατάξεων,
- ▶ υπαλλήλους της αρμόδιας κατά περίπτωση διεύθυνσης του δήμου,
- ▶ ιδιώτες εμπειρογνώμονες στα θέματα της εκάστοτε επιτροπής, καθώς και
- ▶ Από εκπροσώπους κοινωνικών φορέων της περιοχής.

Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης

- ▶ «Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4623/2019 (Α' 134) επανήλθε σε ισχύ **το άρθρο 77 του ν.3852/20101 (Α' 87), με το οποίο θεσπίστηκε** και εξειδικεύτηκε ο θεσμός του Συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης.
- ▶ **Ο Δήμοι άνω των 20.000 κατοίκων και οι νησιωτικοί Δήμοι, ανεξαρτήτως πληθυσμού,** έχουν υποχρέωση να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προκειμένου να πληρωθεί η θέση του Συμπαραστάτη.
- ▶ Ο νομοθέτης προβλέπει ότι η διαδικασία επιλογής του Συμπαραστάτη γίνεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Από τη διάταξη συνάγεται ότι η προθεσμία επιλογής του Συμπαραστάτη είναι μεν ενδεικτική, αλλά δεν θα πρέπει να ξεπερνά ένα εύλογο χρονικό διάστημα, πέραν του προβλεπόμενου διμήνου.

...Λόγω της μακρόχρονης διοικητικής πρακτικής που έχει εδραιωθεί από το έτος 20112 και της ανάγκης πλήρωσης της θέσης του Συμπαραστάτη προς διευκόλυνση των πολιτών, είναι δυνατή η επαναπροκήρυξη της θέσης του Συμπαραστάτη κατά τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου, σε περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η επιλογή του στις δύο προβλεπόμενες στο νόμο συνεδριάσεις.».

Εγκύκλιος ΥΠΕΣ ΕΓΚ. υπ.αρ. 1/2020 [egk1-07012020 ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΔΗΜΟΤΗ.pdf](#) .

Επιλογή του Συμπαραστάτη από το ΔΣ

- ▶ Ο Συμπαραστάτης επιλέγεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με ειδική πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του.
- ▶ Ο νομοθέτης έκρινε ότι η ανωτέρω ειδική πλειοψηφία μπορεί να εξασφαλίσει, τόσο το κύρος του θεσμού, όσο και την ευρεία αποδοχή του από τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.
- ▶ Πρόσωπο που δεν συγκεντρώσει την ανωτέρω ειδική πλειοψηφία, ούτε στην πρώτη, ούτε στην επαναληπτική ψηφοφορία, δεν μπορεί να επιλεγεί Συμπαραστάτης.

▶ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ο Περιφερειάρχης

- ▶ Προασπίζει το δημόσιο συμφέρον, κατευθύνει την υλοποίηση του σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης και ασκεί τα καθήκοντα του με γνώμονα τις αρχές, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.
- ▶ Οι αρμοδιότητές του περιγράφονται στο ν.3852/2010, (άρθρο 159), καθώς και σε ειδικότερες διατάξεις νόμων με τις οποίες του έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες.
- ▶ Σε περίπτωση όπου τα ιδιωτικά συμφέροντά του ή συγγενή του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγκρούονται με τα συμφέροντα της περιφέρειας, ο περιφερειάρχης υποχρεούται να απέχει και τα αντίστοιχα καθήκοντα ασκεί αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από το περιφερειακό συμβούλιο.

Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.

- ▶ Κατά τη διάρκεια της θητείας του αναστέλλεται η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του.
- ▶ Είναι υπόχρεος υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, κατά την ισχύουσα νομοθεσία (ν.3103/2003, όπως ισχύει).

Αρμοδιότητες Περιφερειάρχη 1

(άρθρο 159 ν.3852/2010)

- α) εκδίδει όλες τις πράξεις μη κανονιστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- β) εκτελεί τις αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής και της οικονομικής επιτροπής,
- γ) συγκαλεί και προεδρεύει της εκτελεστικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της,
- δ) εκπροσωπεί την περιφέρεια δικαστικώς και εξωδίκως,
- ε) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της περιφέρειας. Ως προϊστάμενος όλου του προσωπικού της περιφέρειας εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου,
- στ) Αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση όλων των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των πιστώσεων που εγγράφονται σε αυτόν με αναμόρφωση, με την έκδοση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης. Για την άσκηση της αρμοδιότητας αυτής δεν απαιτείται προηγούμενη απόφαση συλλογικού οργάνου, εκτός αν αυτή είναι απαραίτητη, προκειμένου να επιτευχθεί η απαιτούμενη εξειδίκευση της πίστωσης. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, πριν από την απόφαση του Περιφερειάρχη, προηγείται απόφαση της οικονομικής επιτροπής για μέρος ή το σύνολο των πιστώσεων που χρήζουν εξειδίκευσης. Εξειδικευμένη θεωρείται η πίστωση, όταν κατονομάζεται ρητά η συγκεκριμένη δαπάνη για την οποία προορίζεται και προσδιορίζεται στο αναλυτικότερο δυνατό επίπεδο κωδικοποίησης του προϋπολογισμού.
- ι) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η περιφέρεια,

Αρμοδιότητες Περιφερειάρχη 2

(άρθρο 159 ν.3852/2010)

- ▶ ια) συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, υπαλλήλους της περιφέρειας, υπάλληλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων της περιφέρειας, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.
- ▶ ιβ) συγκροτεί συλλογικά όργανα, εφόσον η συγκρότησή τους δεν ανατίθεται από το νόμο σε άλλα όργανα και
- ▶ ιγ) μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, καθώς και να παρέχει εξουσιοδότηση υπογραφής με εντολή του σε προϊσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας.
- ▶ ιδ) Με απόφασή του μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της έδρας της Περιφέρειας δύναται η μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση τεχνικού έργου μίας περιφερειακής ενότητας να εκτελείται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων με χωρική αρμοδιότητα όλη την Περιφέρεια ή άλλη Τεχνική Διεύθυνση της Περιφέρειας.
- ▶ ιε) Με απόφασή του ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της έδρας της Περιφέρειας, δύνανται να συσταθούν πέραν του ανωτέρω Συμβουλίου και άλλα Τεχνικά Συμβούλια Δημοσίων Έργων με τοπική αρμοδιότητα μία ή περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες.

Αντιπεριφερειάρχες

(άρθρο 160 ν.3852/10, όπως αντικ. από ν.4555/18)

- ▶ Σε κάθε περιφέρεια τον περιφερειάρχη επικουρούν οι αντιπεριφερειάρχες, **οι οποίοι ορίζονται και ανακαλούνται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.**
- ▶ Η θητεία των αντιπεριφερειάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη του ενός (1) έτους. **Κατά τη διάρκεια της θητείας τους οι αντιπεριφερειάρχες δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου.**
- ▶ Η ανάκληση του αντιπεριφερειάρχη είναι δυνατή μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τον ορισμό του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειάρχη.
- ▶ **Αντιπεριφερειάρχης που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα αυτό.**
- ▶ Οι αντιπεριφερειάρχες αναπληρώνουν τον περιφερειάρχη κατά τις περιπτώσεις που αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, εφόσον ο περιφερειάρχης έχει ορίσει αναπληρωτές με την πράξη ανάθεσης αρμοδιοτήτων.

Χωρικοί αντιπεριφερειάρχες

- ▶ Με τις διατάξεις του «Κλεισθένη» καταργήθηκε η αυτοδίκαιη εκλογή των χωρικών Αντιπεριφερειάρχων, ως μέρος του ψηφοδελτίου του αντίστοιχου Περιφερειάρχη.
- ▶ Οι θέσεις των χωρικών αντιπεριφερειάρχων καλύπτονται υποχρεωτικά, με ορισμό από τον περιφερειάρχη, μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων της παράταξής του. Η ανωτέρω απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
- ▶ Οι χωρικοί αντιπεριφερειάρχες είναι ίσοι σε αριθμό με τις περιφερειακές ενότητες της οικείας περιφέρειας, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Ιονίων Νήσων, όπου οι χωρικοί αντιπεριφερειάρχες είναι ίσοι σε αριθμό με τους νομούς της οικείας περιφέρειας.

Θεματικοί αντιπεριφερειάρχες

- ▶ Ο αριθμός θεματικών αντιπεριφερειάρχων είναι **έως και οκτώ (8) σε κάθε περιφέρεια**.
- ▶ Οι θεματικοί αντιπεριφερειάρχες ορίζονται δυνητικά από τον περιφερειάρχη, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μεταξύ όλων των περιφερειακών συμβούλων που:
- ▶ είτε ανήκουν στην παράταξη του περιφερειάρχη,
- ▶ είτε ανήκουν σε διαφορετική περιφερειακή παράταξη από αυτή του Περιφερειάρχη, με την προϋπόθεση ότι ο ορισμός τους εγκρίνεται από την πλειοψηφία των συμβούλων της παράταξης στην οποία αυτοί ανήκουν. Η έγκριση δεν ανακαλείται.

Έπαρχοι

- ▶ Στις περιφερειακές ενότητες που είναι πρώην νησιωτικά επαρχεία, ορίζεται έπαρχος.
- ▶ Με απόφαση του περιφερειάρχη, ο έπαρχος ορίζεται μεταξύ όλων των περιφερειακών συμβούλων.
- ▶ Ο έπαρχος ασκεί τις αρμοδιότητες που του μεταβιβάζει ο περιφερειάρχης με την ίδια απόφαση.
- ▶ Ο έπαρχος λαμβάνει αντιμισθία, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 181 του ν.3852/10.

Αρμοδιότητες του Περιφερειακού Συμβουλίου

(Άρθρο 163 ν.3852/10, όπως ισχύει)

Το περιφερειακό συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που ανήκουν στην περιφέρεια, εκτός από εκείνες που έχουν ανατεθεί με ρητή διάταξη σε άλλο όργανο της περιφέρειας ή έχουν μεταβιβαστεί από το ίδιο το συμβούλιο σε επιτροπή του.

Είναι αρμόδιο ιδίως για:

- ▶ την έγκριση και παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος της περιφέρειας,
- ▶ την έγκριση και παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων κατά την κείμενη νομοθεσία,
- ▶ την έγκριση του προϋπολογισμού και του απολογισμού της περιφέρειας,
- ▶ την επιβολή τελών, εισφορών και δικαιωμάτων,
- ▶ την απαλλοτρίωση ακινήτων. (Κατά την αληθή έννοια της διατάξεως της παραγράφου ε' του άρθρου 163 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αρμόδιο για την κήρυξη των απαλλοτριώσεων ακινήτων για έργα αρμοδιότητάς της Περιφέρειας είναι το Περιφερειακό Συμβούλιο).
- ▶ την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων,
- ▶ τη σύναψη δανείων,
- ▶ την έγκριση του κανονισμού των εργασιών του, του κανονισμού των εργασιών της οικονομικής επιτροπής και των επιτροπών του άρθρου 164, καθώς και του οργανισμού των υπηρεσιών της περιφέρειας,
- ▶ την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της περιφέρειας,
- ▶ το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών,
- ▶ τη σύσταση επιτροπών στις οποίες μεταβιβάζει αρμοδιότητές του.

Υποχρεώσεις συμβούλων- άρ. 171 ν.3852/10

- ▶ 1. Οι σύμβουλοι υποχρεούνται να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το περιφερειακό συμβούλιο.
- ▶ 2. Ο σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση.
- ▶ 3. Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.
- ▶ 4. Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 ν.3852/10, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Επόπτη Νομιμότητας.
- ▶ 5. Σε κάθε περίπτωση, ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου έχει το καθήκον να ενημερώνει γραπτώς τον Επόπτη Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου από τρεις (3) ή περισσότερες συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης καθήκοντος.
- ▶ 6. Οι διατάξεις του άρθρου 61 παράγραφος 4 εφαρμόζονται ανάλογα για τον Περιφερειάρχη, τον Αντιπεριφερειάρχη, τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και τα μέλη των διοικητικών επιτροπών των άρθρων 164, καθώς και για τα μέλη των μητροπολιτικών επιτροπών του άρθρου 212 και 213 του ν.3852/10.

Γνωμοδοτικού χαρακτήρα επιτροπές περιφερειακού

Άρθρο 164^A-προσθ. με το αρ. 97 του Ν. 4555/18 συμβουλίου

- ▶ Το περιφερειακό συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του προέδρου του, μπορεί να **συγκροτεί γνωμοδοτικές επιτροπές, για την επεξεργασία και εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο θεμάτων της αρμοδιότητας της περιφέρειας.**
- ▶ Στις επιτροπές προεδρεύει περιφερειακός σύμβουλος, που ορίζεται με την απόφαση της συγκρότησης.

Σε αυτές μπορεί να μετέχουν:

- ▶ **σύμβουλοι** που προτείνονται από όλες τις παρατάξεις του περιφερειακού συμβουλίου,
- ▶ **υπάλληλοι** της αρμόδιας διεύθυνσης της περιφέρειας,
- ▶ **ιδιώτες εμπειρογνώμονες** στα θέματα της επιτροπής και
- ▶ **εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων** της περιοχής.

Αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπές περιφερειακού συμβουλίου (Άρθρο 164 ν.3852/10 όπως ισχύει)

Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να συνιστώνται μέχρι δύο (2) επιτροπές στις οποίες το συμβούλιο μεταβιβάζει αρμοδιότητές του για συγκεκριμένους τομείς περιφερειακής πολιτικής που ορίζονται από αυτό ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της οικείας περιφέρειας.

Μέλη των επιτροπών αυτών ορίζονται περιφερειακοί σύμβουλοι ανάλογα της δύναμης των περιφερειακών παρατάξεων.

Πρόεδρος κάθε επιτροπής είναι ο αρμόδιος σχετικά με το αντικείμενο της επιτροπής αντιπεριφερειάρχης.

Το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί οποτεδήποτε να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες που είχε μεταβιβάσει στις περιφερειακές επιτροπές. Οι επιτροπές, με απόφασή τους μπορούν επίσης να παραπέμπουν συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς τους στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης.

Για τη σύσταση των επιτροπών του περιφερειακού συμβουλίου, τη σύγκληση, την απαρτία, την πλειοψηφία, τη λήψη απόφασης και κάθε άλλο σχετικό θέμα, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την οικονομική επιτροπή.»

Εκτελεστική Επιτροπή-άρ.173 ν.3852/10

- ▶ Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τους αντιπεριφερειάρχες.
- ▶ Η **εκτελεστική επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο** της περιφέρειας και παρακολουθεί την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της περιφέρειας, καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης.
- ▶ Στις συνεδριάσεις της εκτελεστικής **επιτροπής καλείται υποχρεωτικά και συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου ο εκτελεστικός γραμματέας της περιφέρειας**, ενώ καλούνται επίσης, όποτε κρίνεται αναγκαίο, οι προϊστάμενοι των γενικών διευθύνσεων, διευθύνσεων και λοιπών οργανικών μονάδων της περιφέρειας.

Οικονομική Επιτροπή Περιφερειών

Άρθρο 175 ν.3852/10

- ▶ Αποτελείται από τον περιφερειάρχη ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιπεριφερειάρχη ως πρόεδρο, δύο ακόμη αντιπεριφερειάρχες ως μέλη οριζόμενα από τον περιφερειάρχη και έξι (6) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, οκτώ (8) μέλη στις περιφέρειες έως 800.000 κατοίκους και δέκα (10) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό άνω των 800.000 κατοίκων.
- ▶ Τα μη οριζόμενα μέλη της οικονομικής επιτροπής εκλέγονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Από τα εκλεγόμενα μέλη, τουλάχιστον δύο (2) μέλη στις εννεαμελείς, τρία (3) μέλη στις ενδεκαμελείς και τέσσερα (4) μέλη στις δεκατριμελείς επιτροπές προέρχονται υποχρεωτικά από την παράταξη που εξελέγη ο περιφερειάρχης.
- ▶ Η θητεία της οικονομικής επιτροπής είναι διετής.

Η οικονομική επιτροπή (1):

- ▶ Είναι συλλογικό όργανο και όργανο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής λειτουργίας της περιφέρειας.
- ▶ Συντάσσει και εισηγείται τον προϋπολογισμό της περιφέρειας.
- ▶ Ελέγχει την πρόοδο υλοποίησης του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το περιφερειακό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων της περιφέρειας. Η έκθεση αυτή, στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου.
- ▶ Προελέγχει τον απολογισμό.
- ▶ Αποφασίζει για την έγκριση της αποζημίωσης των δαπανών μετακίνησης του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειάρχων και των περιφερειακών συμβούλων, εκτός της έδρας τους για εκτέλεση υπηρεσίας. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις επιτρέπεται να μετακινηθεί εκτός έδρας ο περιφερειάρχης, ο αντιπεριφερειάρχης ή μέλος του περιφερειακού συμβουλίου χωρίς προηγούμενη απόφαση της οικονομικής επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση, αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.
- ▶ Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
- ▶ Εισηγείται το ετήσιο πρόγραμμα προσλήψεων προσωπικού κάθε κατηγορίας.
- ▶ Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο το πολυετές σχέδιο διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας της περιφέρειας και έχει την ευθύνη της υλοποίησής του.
- ▶ Αποφασίζει αιτιολογημένα για την τροποποίηση του φυσικού ή οικονομικού αντικειμένου συμβάσεων, σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη σε κάθε περίπτωση νομοθεσία
- ▶ Αποφασίζει την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αφορούν σε έργα, μελέτες, προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.
- ▶ Καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.
- ▶ Μελετά την ανάγκη σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο περιφερειακό συμβούλιο.

Η οικονομική επιτροπή (2)

- ▶ Αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ. Όταν το αντικείμενο είναι άνω των 60.000 ευρώ, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το περιφερειακό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.
- ▶ Αποφασίζει για την καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών ή ομάδων εργασίας ή Ομάδων διοίκησης έργου, που συγκροτούνται από την Εκτελεστική Επιτροπή ή τον περιφερειάρχη για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους
- ▶ Ασκήν καθήκοντα αναθέτουσας αρχής για τις συμβάσεις έργου, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών, ανεξαρτήτως προϋπολογισμού πλην των περιπτώσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του περιφερειάρχη για την απευθείας ανάθεση.
- ▶ Εισηγείται για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- ▶ Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων της περιφέρειας, και παρακολουθεί την υλοποίησή τους.
- ▶ Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές.
- ▶ Αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά.
- ▶ αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.
- ▶ Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσες περιφέρειες, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί επίσης να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία.

Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης

Άρθρο 178 ν.3852/10 - αρ.105 ν.4555/2018

Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται, με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, που λαμβάνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης ως γνωμοδοτικό όργανο. Η θητεία της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών.

Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης αποτελείται από εκπροσώπους των, κατά το δυνατόν, αντιπροσωπευτικότερων, σε περιφερειακό επίπεδο, φορέων της τοπικής κοινωνίας, **όπως:**

- ▶ α) των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων,
- ▶ β) των επιμελητηρίων και των επιστημονικών οργανώσεων, συλλόγων και φορέων,
- ▶ γ) των συνεταιριστικών οργανώσεων,
- ▶ δ) των εργαζομένων στην περιφέρεια και στα νομικά της πρόσωπα,
- ▶ ε) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων,
- ▶ στ) οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην περιφέρεια και
- ▶ ζ) πολίτες.

Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης

Πρόεδρος: πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου.

Στις συνεδριάσεις της προσκαλούνται και συμμετέχουν υποχρεωτικά με δικαίωμα λόγου ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες, οι εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, καθώς και οι επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο περιφερειακό συμβούλιο.

Είναι δυνατόν να καλούνται και να παίρνουν το λόγο, ανάλογα με τα συζητούμενα θέματα, οι δήμαρχοι της περιφέρειας, καθώς και εκπρόσωποι της αποκεντρωμένης διοίκησης στην οποία υπάγεται η περιφέρεια, των κρατικών υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια και ο περιφερειακός συμπαραστάτης.

Αρμοδιότητες:

- ▶ Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της περιφέρειας.
- ▶ Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος.
- ▶ Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.
- ▶ Η διατύπωση γνώμης από την Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειας και παρουσιάζονται από τον πρόεδρο της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.
- ▶ Μπορεί να εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τη διεξαγωγή περιφερειακού δημοψηφίσματος.
- ▶ Διατυπώνει απλή γνώμη επί του προσχεδίου του προϋπολογισμού.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ

ΑΡ. 133 έως 151 του ν. 4555/2018

Δημοτικό ή περιφερειακό δημοψήφισμα μπορεί να προκηρύσσεται για κάθε θέμα, εκτός από ζητήματα σχετικά με την εθνική ασφάλεια, την εξωτερική πολιτική, τη μεταναστευτική πολιτική, την ερμηνεία και εφαρμογή διεθνών συνθηκών, ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης και λατρείας ή τη θεσμική οργάνωση όλων των γνωστών θρησκειών.

Επίσης δημοψήφισμα δεν προκηρύσσεται για θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης του οικείου Ο.Τ.Α., επιβολής τελών, ανακαθορισμού του αριθμού και των ορίων των δήμων, των κοινοτήτων, των περιφερειών και των περιφερειακών ενοτήτων της χώρας.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 4674/20, ΦΕΚ 53 Α' /11-3-20, ορίζεται ότι : Η ισχύς των άρθρων 133 έως 151 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια της τρέχουσας δημοτικής και περιφερειακής περιόδου (2019-2023).

παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4623/19

- ▶ Τα άρθρα 152 έως 174 του ν. 4555/2018 καταργούνται
- ▶ επαναφέρονται σε ισχύ τα άρθρα 77 και 179 του ν. 3852/2010, όπως είχαν τροποποιηθεί με την παράγραφο 2 του ν. 3966/2011 (Α' 118).
- ▶ Όπου στις διατάξεις του ν. 4555/2018 αναφέρεται Δημοτικός Διαμεσολαβητής ή Περιφερειακός Διαμεσολαβητής, **νοούνται ο Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης και ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης, αντίστοιχα**

Νομοθεσία -Εγκύκλιοι

- ▶ Ν.3463/2006, «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων»
- ▶ Ν.3852/2010, « Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
- ▶ Ν.4555/18, «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] -Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
- ▶ Εγκύκλιος 90/2019 « Διαδικασία Συγκρότησης και Εκλογής των μελών της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής», www.ypes.gr
- ▶ Εγκύκλιος 91/2019 «Λειτουργία δημοτικών παρατάξεων», www.ypes.gr
- ▶ Εγκύκλιος 93/2019 «Ενημέρωση για την εγκατάσταση των νέων αρχών στους Δήμους», www.ypes.gr
- ▶ Εγκύκλιος 48/2020 « Ορισμός Αντιδημάρχων», www.ypes.gr
- ▶ Εγκύκλιος 67/2020 «Συμβουλευτικά Όργανα Δήμων», www.ypes.gr